

Jaarverslag 2019

Eenheid Den Haag

Veiligheidshuis
HAAGLANDEN

Jaarverslag Eenheid Den Haag 2019

Samenwerken binnen de Eenheid Den Haag

District A: Den Haag Centrum

District B: Den Haag West

District C: Den Haag Zuid

District D: Zoetermeer – Leidschendam – Voorburg

District E: Westland – Delft

District F: Leiden – Bollenstreek

District G: Alphen aan den Rijn – Gouda

Inhoud

Voorwoord	4
2019 in cijfers	6
Ontwikkelingen politie	8
2.1 Capaciteit	8
2.2 Demonstraties, protesten en evenementen	10
2.3 Kracht van het Verschil	10
2.4 Reactietijden	11
(Contra)terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER)	12
3.1 Persoonsgerichte aanpak radicalisering en (gewelddadig) extremisme	12
3.2 Aandachtsgebieden binnen de politie.....	12
Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit	14
4.1 Initiatieven vanuit de politie	14
4.2 Slachtofferschap cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit	14
4.3 Integrale samenwerking.....	15
4.4 Shitzooi	16
Huiselijk geweld	17
5.1 Veilig Thuis.....	18
5.2 Wet tijdelijk huisverbod	18
5.3 Pilot ‘Vroegtijdige afstemming bij Huiselijk Geweld en Kindermishandeling’	19
5.4 ‘Geweld hoort nergens thuis’	20
5.5 Kindermishandeling	20
High Impact Crimes	22
6.1 Straatroven en overvallen	23
6.2 Woninginbraken	24
Overlast en criminaliteit door problematische jeugdgroepen / netwerken	26
7.1 Integrale aanpak	27
Ondermijning	29
8.1 Integrale aanpak	29
8.2 Drugscriminaliteit.....	30
8.3 Malafide bedrijvigheid	31
8.4 Mensenhandel	33
8.5 Outlaw Motorcycle Gangs (OMG’s).....	34
Zorg en Veiligheid	35
9.1 Pilots regio Hollands Midden en Haaglanden.....	36
9.2 (Zorg- en) Veiligheidshuizen Hollands Midden en Haaglanden	37
9.3 Wet verplichte ggz (Wvgzz).....	38
9.4 Wet aanpak woonoverlast	39
Bijlage 1: Afkortingenlijst	40

Voorwoord

Voor zover veiligheid ooit al het exclusieve domein van de politie is geweest, is dat al lang niet meer het geval. In de huidige complexe samenleving is het zaak om bij het bestrijden van criminaliteit steeds weer die (combinaties van) interventies in te zetten, die het maximale effect sorteren. Waarbij alle beschikbare bevoegdheden worden ingezet en gebruik wordt gemaakt van alle beschikbare kennis en kunde. En dat betekent dat nauwe samenwerking, goede afstemming en vooral ook een adequate informatie-uitwisseling tussen de veiligheidspartners onontbeerlijk is. Tussen politie, Openbaar Ministerie (OM) en gemeenten, maar ook breder: met de (regionale) veiligheidspartners, zoals de (Zorg- en) Veiligheidshuizen, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), het Haags Economisch Interventie Team (HEIT) en het Platform Veilig Ondernemen (PVO). Maar eerst en vooral ook met de burgers. Hun informatie en signalen zijn onontbeerlijk. Nog steeds worden immers verreweg de meest misdrijven opgelost met behulp van meldingen of signalen van burgers.

De noodzaak van een integrale benadering van vraagstukken rond (on)veiligheid en criminaliteit komt tot uitdrukking in dit jaarverslag: waar in de jaarverslagen in het verleden vooral werd ingegaan op de inspanningen en resultaten die door de politie waren geboekt, kan het jaarverslag 2019 worden beschouwd als het eerste écht integrale jaarverslag van de Eenheid Den Haag, dat onder regie van het Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV) tot stand is gekomen. Dit jaar is voor het eerst – in aanvulling op de politiecijfers en data van het OM en gemeenten – ook gebruik gemaakt van informatie van de overige betrokken (regionale) veiligheidspartners. Daarmee geeft het jaarverslag 2019 een goed beeld van de gezamenlijke inspanningen die het afgelopen jaar zijn gedaan op de thema's, zoals geprioriteerd in het Regionaal Beleidsplan 2019-2022.

Ondanks die inspanningen, was er voor het eerst sinds jaren in 2019 weer sprake van een toename van de geregistreerde criminaliteit (welke toename overigens ook ten dele aan de wijze van registratie kan worden toegeschreven). De dalende trend rond het aantal woninginbraken zette zich wel voort. Ook bij huiselijk geweld was sprake van een daling. Daar staat tegenover dat bij andere HIC-delicten als overvallen en straatroven op het niveau van de eenheid een toename kan worden geconstateerd. Zorgelijk is ook de toename van het aantal steekincidenten, vooral onder jongeren. Daarbij signaleren we onmiskenbaar een verschuiving van traditionele vormen van criminaliteit naar misdrijven in cyberspace: te weten verschillende vormen van cybercrime en gedigitaliseerde

criminaliteit. Deze crimeshift vraagt een andere focus en aanpak. Daar hebben we het afgelopen jaar al flink op geïnvesteerd.

Een andere ontwikkeling die in 2019 veel aandacht heeft gevraagd is de toenemende verwevenheid van de onder- en bovenwereld. Met name op de drugsgelateerde ondermijning en rond arbeidsuitbuiting en mensenhandel is in onze eenheid in dat opzicht sprake van een forse problematiek. Zorgwekkend is de tendens, dat daders steeds jonger worden en reeds vanaf jonge leeftijd doorgroeien in een (veelal drugsgelateerde) criminele carrière. Dat vraagt een stevige focus op preventie.

Met behulp van de incidentele middelen die het rijk heeft toegekend uit het ondermijningsfonds, is onder regie van het RIEC een start gemaakt met een aantal projecten gericht op de aanpak van de drugsgelateerde criminaliteit. Een duurzame aanpak van deze fenomenen vraagt echter ook structurele financiering. Daarvoor is de hulp van het rijk onontbeerlijk. De benodigde middelen kunnen niet alleen door de regio worden opgebracht.

Al met al staan we de komende jaren voor een forse uitdaging. Te meer, daar de politiesterkte in de eenheid een zorgelijk niveau heeft bereikt en er voorlopig nog geen licht is te zien aan het einde van de tunnel. In combinatie met de wissel die op de toch al schaarse politiecapaciteit wordt getrokken ten gevolge van de extra opgaven op het gebied van bewaken en beveiligen na de moord op Derk Wiersum. Om nog maar niet te spreken over de extra belasting, samenhangend met de recente grote landelijke demonstraties.

Dit alles heeft niet alleen tot gevolg dat keuzes bij de inzet van de politiecapaciteit onvermijdelijk zijn. Maar ook, dat een groter beroep wordt gedaan op andere partners. Bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van ondermijning, maar ook om de taken op het snijvlak tussen zorg en veiligheid. We zullen dit moeten beschouwen als een extra stimulans om te kiezen voor de meest effectieve interventies, die zo min mogelijk beslag leggen op de schaarse politiecapaciteit en om de politie te ontlasten als het gaat om oneigenlijke taken die elders kunnen en moeten worden uitgevoerd.

Die handschoen pakken we op. Maar wel in de hoop en verwachting, dat voor wat betreft de beschikbare politiecapaciteit betere tijden in het verschiet zullen liggen.

De regioburgemeester Den Haag,

Johan Remkes

2019 in cijfers

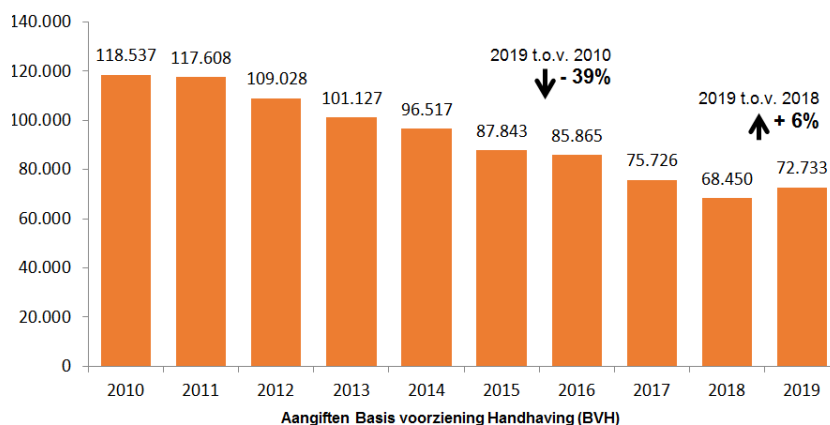
In de afgelopen jaren was een aanhoudende daling te zien van het aantal geregistreerde misdrijven, zowel landelijk als in de Eenheid Den Haag. Deze daling is tot een einde gekomen. Het aantal misdrijven ligt in 2019 met bijna 91.000 5% hoger dan vorig jaar. Deze trendbreuk kan niet zomaar toegeschreven worden aan een toename van de criminaliteit.

Belangrijke andere oorzaken van deze trendbreuk zijn:

- **De effecten van aanpassing van de registratie van samenloop:** vanaf juli 2018 is het niet meer mogelijk meerdere delicten, die horen bij één gebeurtenis (bijvoorbeeld het in bezit hebben van een wapen en een bedreiging), in één registratie vast te leggen. Voor elk delict moet nu een aparte registratie worden aangemaakt. De aangepaste registratie van samenloop geeft structureel een toename van de geregistreerde criminaliteit van maximaal 4,5 %. Omdat de aanpassing medio 2018 is ingevoerd verdeelt deze toename zich in gelijke mate over 2018 en 2019.
- **Herstel van het aandeel internetaangiften:** in maart 2017 werd bij het doen van een internetaangifte, naast de verplichting om dit te doen via Digid, ook de sms-controle toegevoegd. Dit leverde een aanzienlijke daling van het aantal internetaangiften op. Mede door verbeteringen in de internetaangifte en door toename van het gebruik van de sms-controle in het algemeen is het aandeel internetaangiften de laatste maanden weer terug op het niveau van voor de trendbreuk.

Daarnaast is een opvallende ontwikkeling dat het aantal geregistreerde misdrijven van horizontale fraude (fraude tussen burgers onderling, zoals marktplaatsfraude) met 39% is toegenomen van 6.973 in 2018 naar 9.702 in 2019.

➔ Aangiften Basis Voorziening Handhaving (BVH)

➔ Tabel 1: Misdrijven totaal

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	42.628	37.383	34.466	36.586
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	12.467	11.587	10.871	11.573
District E: Westland - Delft	15.313	13.791	12.732	13.498
District F: Leiden - Bollenstreek	17.192	15.770	14.591	15.138
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	16.290	14.424	13.557	14.160
Totaal Eenheid Den Haag	103.890	92.955	86.217	90.955
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		- 11%	- 7%	+ 5%

➔ Tabel 2: Afgehandelde verdachten

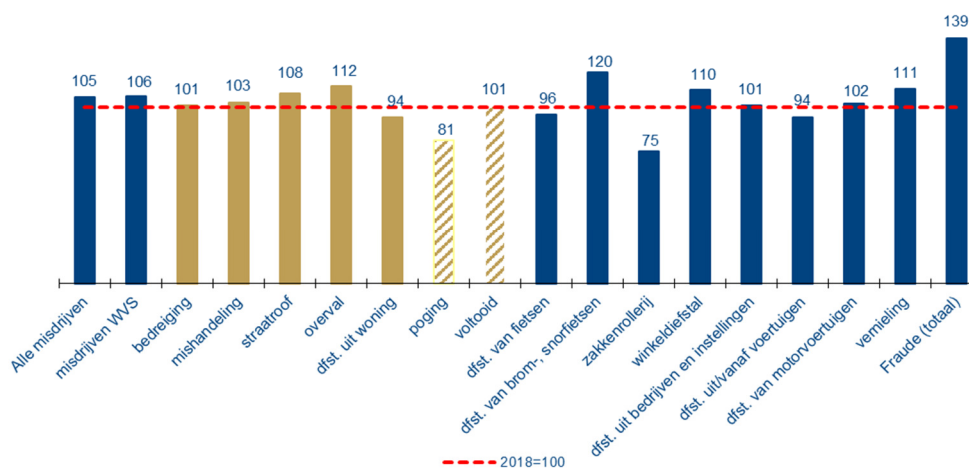
Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	14.691	13.114	11.681	12.524
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	3.675	3.338	3.648	3.670
District E: Westland - Delft	3.907	3.263	3.165	3.630
District F: Leiden - Bollenstreek	5.212	4.343	4.368	4.561
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	4.825	4.264	4.062	4.080
Totaal Eenheid Den Haag	32.310	28.322	26.924	28.465
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		- 12%	- 5%	+ 6%

➔ Tabel 3: Ophelderingsratio

Opgehelderde misdrijven in jaar x / aantal geregistreerde misdrijven in jaar x

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	32,3	32,3	32,7	32,7
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	26,9	26,7	32,2	30,8
District E: Westland - Delft	23,9	22,7	25,4	27,5
District F: Leiden - Bollenstreek	28,3	26,9	30,2	30,0
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	26,6	28,1	28,5	28,7
Totaal Eenheid Den Haag	28,9	28,6	30,5	30,6
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		- 1%	+ 7%	+ 1%

➔ Veiligheidsbeeld per delictsoort veelvoorkomende criminaliteit

Ontwikkelingen politie

2.1 Capaciteit

Hét vraagstuk van 2019 bij de politie was het personeelstekort. Binnen het vakgebied Gebiedsgebonden Politie (GGP) was de bezetting eind 2019 83%. Dit betekent dat de eenheid in 2019 ruim 400 dienders tekort kwam. Daarbij kwam dat de opgeschroefde bewakingstaken, naar aanleiding van de moord op een advocaat, forse impact op de inzetbare capaciteit binnen de eenheid hadden. Veertig medewerkers van de eenheid, die als neventaak bij de Beveiligingseenheid zitten, zijn uit de normale roosters gehaald en fulltime voor bewakingstaken ingezet. Hierdoor waren er nog minder medewerkers beschikbaar voor het werk in de basisteams. Ook in 2020 en verder blijft de personele krapte een groot knelpunt.

→ Tabel 4: Politiesterkte begin 2019

Begin 2019	Formatie GGP	Bezetting GGP	%
District A, B en C: Den Haag	1.030,0	895,1	87%
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	323,5	299,2	92%
District E: Westland - Delft	291,0	255,0	88%
District F: Leiden - Bollenstreek	363,1	340,9	94%
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	326,5	297,3	91%
Totaal Eenheid Den Haag	2.334,1	2.087,5	89%

→ Tabel 5: Politiesterkte eind 2019

Eind 2019	Formatie GGP	Bezetting GGP	%
Stad Den Haag	1.014,4	838,6	83%
District Zoetermeer - Leidschendam / Voorburg	324,0	270,5	83%
District Westland - Delft	294,4	236,5	80%
District Leiden - Bollenstreek	373,5	317,2	85%
District Alphen aan den Rijn - Gouda	348,7	298,4	86%
Totaal Eenheid Den Haag	2.355,0	1.961,1	83%

De zorgwekkende personele situatie bij de politie is in 2019 diverse malen in het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) besproken. Eind 2019 heeft de regioburgemeester, mede namens alle burgemeesters in de eenheid en de hoofdofficier van justitie, een brandbrief gestuurd aan de minister van Justitie en Veiligheid. In deze brief uitte de regioburgemeester zijn zorgen over de gevolgen van de personele krapte, zoals minder toezicht op straat, toegenomen aanrijtijden en wijkagenten die noodgedwongen worden ingezet voor het afhandelen van meldingen in plaats van hun werk in de wijken te kunnen doen. Daarnaast deed de regioburgemeester een klemmend beroep op de minister om landelijke maatregelen te nemen, die op korte en middellange termijn

daadwerkelijk verlichting kunnen brengen bij de politie. Voorbeelden zijn het (tijdelijk) inhuren van extra toezichthouders en/of handhavers (dat kan bij de politie of bij gemeenten), het slimmer inzetten van cameratoezicht en het onderzoeken of taken die de politie momenteel uitvoert elders belegd kunnen worden (bijvoorbeeld bewakingstaken, rechtbankbewaking, beveiliging van diplomatieke objecten en taken in de vreemdelingenketen).

De Eenheid Den Haag heeft in 2019, maar ook in de jaren daarvoor, vele maatregelen genomen om de capaciteitsproblemen te verlichten. Allereerst worden er de komende jaren honderden extra aspiranten aangenomen om de onderbezetting op te lossen. Op korte termijn biedt dit echter onvoldoende soelaas, aangezien werving, selectie en opleiding veel tijd kosten. Bovendien is de eenheid extra veel capaciteit kwijt aan de begeleiding van de nieuwe collega's. Daarom zijn de afgelopen periode onder meer publieksopeningstijden van politiebureaus aangepast, worden er meer politievrijwilligers ingezet bij het afhandelen van meldingen en bij evenementen, zijn er administratieve/ondersteunende krachten ingehuurd om agenten te ontlasten en is er intensiever samengewerkt tussen teams en districten. Op districtelijk en lokaal niveau wordt daarnaast voortdurend met het gezag besproken welke keuzes worden gemaakt en welke zaken prioriteit krijgen. Hierbij wordt tevens gezocht naar bredere oplossingen, zoals andere taakverdelingen tussen de veiligheidspartners.

De capaciteitsproblemen spelen niet alleen op het vlak van openbare orde en veiligheid. Ook in de opsporing van strafbare feiten is sprake van een ernstig capaciteitstekort. Onder gezag van en in afstemming met het OM wordt gekeken waar meer scherpere kan worden aangebracht in de selectie van zaken voor opsporing en de wijze waarop strafzaken het beste kunnen worden afgedaan.

In december 2019 zijn in het RBO aanvullende afspraken gemaakt ten aanzien van politie-inzet. Afgesproken is grote terughoudendheid te betrachten ten aanzien van het vergunnen van nieuwe evenementen, voor zover deze een substantieel beroep doen op politiecapaciteit. Voor de reeds bekende/vergunde evenementen zet de politie uitsluitend de minimaal benodigde capaciteit in. Daarnaast wordt per demonstratie nog beter bekeken of de politie-inzet verminderd kan worden, waarbij gestreefd wordt naar een verantwoorde balans tussen risicobeheersing en risicoacceptatie. Ook op dat punt is echter sprake van een ondergrens.

2.2 Demonstraties, protesten en evenementen

Het jaar 2019, met name de tweede helft, werd gekenmerkt door verschillende grootschalige demonstraties en protesten. Er waren protesten van onder meer leraren, studenten en klimaatdemonstranten. De meeste impact hadden de grootschalige protesten van boeren en bouwers, die actie voerden tegen het stikstofbeleid van de regering. De impact van deze protesten was ook landelijk voelbaar, onder meer omdat met grote (landbouw)voertuigen over de snelwegen gereden werd. Dit leidde tot grote verkeersproblemen en leverde complexe vraagstukken omtrent de handhaving op.

Onrustig was het daarnaast in het Haagse Duindorp, nadat de gemeente besloot dit jaar geen vreugdevuur toe te staan. Ook in omliggende gemeenten waren veel brandstichtingen en werden vuurwerk en explosieven naar politieagenten gegooid. Er zijn tientallen aanhoudingen verricht in de aanloop naar de jaarwisseling, onder meer voor het gooien van een stuk zwaar illegaal vuurwerk naar een politiebus. Het projectiel veroorzaakte een explosie onder het voertuig, waardoor een politieagent blijvende gehoorschade opliep. Ook de bus zelf raakte zwaar beschadigd. De jaarwisseling zelf verliep uiteindelijk relatief rustig, mede dankzij grootschalige inzet van de politie, handhaving en andere hulpdiensten.

2.3 Kracht van het Verskil

In 2019 was er binnen de Eenheid Den Haag, mede naar aanleiding van negatieve berichtgeving in de media, veel aandacht voor een veilige werkomgeving. Iedereen die werkzaam is bij de politie-eenheid Den Haag moet zijn of haar werk veilig en met plezier kunnen doen; zaken als discriminatie, pesten en buitensluiting worden niet getolereerd. Vanuit de portefeuille Kracht van het Verskil is gewerkt aan diverse projecten, maatregelen en activiteiten, met als doel diversiteit en inclusie te bevorderen. Zo is er een handreiking veilige werkomgeving opgesteld, waarin staat hoe medewerkers en leidinggevenden kunnen/moeten handelen als zij te maken hebben met onwenselijke gedragingen. Daarnaast is een interne communicatiecampagne gestart, waarin een veilige werkomgeving centraal staat.

De politie wil een afspiegeling van de maatschappij zijn. Er wordt daarom gestreefd naar diversiteit in de breedste zin van het woord (culturele achtergrond, sekse, talenten, opleiding en leeftijd). Dit is noodzakelijk om het politiewerk goed te kunnen doen en het vertrouwen van de burger te behouden. De Eenheid Den Haag investeert daarom fors in het werven van nieuwe medewerkers met andere achtergronden. In 2019 zijn onder meer scholen bezocht, is geworven via social media en zijn (snuffel)stages aangeboden. Ook in 2020 blijven de thema's inclusie en diversiteit speerpunten binnen de eenheid.

2.4 Reactietijden

Het percentage van de prio 1-meldingen waarbij de politie binnen 15 minuten ter plaatse was, ligt in 2019 (86%) lager dan in 2018 (88%). Deze ontwikkeling is terug te zien in alle districten, waarbij geconcludeerd kan worden dat het percentage in de landelijke gebieden lager ligt dan in de stedelijke gebieden. Dit is te verklaren door de langere aanrijtijden in de landelijke gebieden en het feit dat daar minder politieauto's per vierkante kilometer aanwezig zijn, omdat het aantal incidenten lager ligt in vergelijking met stedelijk gebied. Ook de personele krapte heeft uiteraard zijn weerslag op de reactietijden.

➔ Tabel 6: Noodhulp – reactietijden < 15 min.

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	92%	92%	91%	90%
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	90%	89%	88%	87%
District E: Westland - Delft	90%	89%	86%	85%
District F: Leiden - Bollenstreek	90%	90%	89%	88%
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	80%	81%	80%	78%
Totaal Eenheid Den Haag	89%	89%	88%	86%
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor			- 1%	- 2%

(Contra)terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER)

Ook in 2019 had terrorismedreiging onverminderd impact op het wereldtoneel, Europa en Nederland. Opnieuw bestempelde de Nationaal Coördinator Terrorismedebijding en Veiligheid (NCTV) in juni 2019 het dreigingsniveau als substantieel. In december 2019 schaalde de NCTV het dreigingsniveau voor het eerst sinds juli 2016 af naar drie (aanzienlijk). De terroristische dreiging is nog steeds aanzienlijk, zoals meerdere incidenten en arrestaties, ook in Nederland, hebben aangetoond. Een aanslag is dus voorstelbaar. Daarbij moet vooral gedacht worden aan een aanslag van eenlingen of kleine groepen vanuit een jihadistisch motief of uit een andere extremistische hoek. De NCTV geeft in het meest actuele Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland een opsomming van gebeurtenissen en mogelijkheden, die in grote mate betrekking hebben op de Eenheid Den Haag. De partners in de veiligheidsregio's en de (zorg- en) veiligheidshuizen werken nauw samen om deze dreiging te verminderen. De (operationele) inzet op het thema blijft onverminderd hoog. Voor de Eenheid Den Haag heeft de wijziging in het dreigingsniveau dus geen operationele gevolgen.

3.1 Persoonsgerichte aanpak radicalisering en (gewelddadig) extremisme

In 2019 is de persoonsgerichte aanpak radicalisering en (gewelddadig) extremisme onder regie van gemeenten voortgezet en doorontwikkeld. Binnen de (Zorg- en) Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden zijn casusoverleggen georganiseerd. Hierin zijn voor geprioriteerde personen individuele plannen op maat opgesteld. Doel van deze inzet is het verminderen van risico's die uitgaan van deze doelgroep. Bij de aanpak zijn verschillende organisaties betrokken, waaronder gemeenten, politie, OM, NCTV, Reclassering Nederland (RN), Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), Jeugdbescherming West (JBW) en de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ).

Sinds 2018 is het landelijk flexteam radicalisering actief dat (zorg- en) veiligheidshuizen in het land kan ondersteunen bij het inrichten van een persoonsgerichte aanpak van radicalisering en extremisme in de regio. Het flexteam vertaalt regionale successen landelijk en brengt best practices samen. Het flexteam bestaat uit procesregisseurs van (Zorg- en) Veiligheidshuizen Haaglanden, Hollands Midden, Rotterdam-Rijnmond en regio Arnhem.

3.2 Aandachtsgebieden binnen de politie

Ruim 2500 politiemedewerkers van de Eenheid Den Haag hebben in 2019 de CTER-training gevolgd. Naast het uitleren van processen van radicalisering en polarisatie, lag de focus hierin voornamelijk op het jihadisme. In 2019 zijn de eerste stappen gezet om een vervolgproject te ontwikkelen, waarin de

focus zal liggen op dieren/milieu en links- en rechts extremisme. De voorbereidingen van dit project zullen in 2020 vervolgd worden.

Een ander aandachtsgebied in 2019 was het doorontwikkelen van Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB). Binnen de politie is een projectorganisatie TGB geformuleerd, die belast is met de coördinatie over de TGB-procedures en de praktijkoefeningen in de Eenheid Den Haag. Op het gebied van trainen en oefenen is in 2019 de 'manhunt' uitgeleerd: een georganiseerde klopjacht op de dader(s) van een (vermoedelijke) aanslag. De nadruk van de manhunt ligt op het wegnemen van de dreiging. Het is essentieel dat verschillende politieonderdelen goed op elkaar zijn ingespeeld, waarbij iedere politieagent vanuit zijn eigen vakmanschap en verantwoordelijkheid acteert. De Eenheid Den Haag heeft in november 2019 geparticipeerd in de landelijke manhunt-oefening 'Sigil'.

Verder zijn in 2019 diverse bestuurlijke rapportages geschreven in het kader van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding, zowel op landelijk als op lokaal niveau. Daarnaast zijn er voorbereidende maatregelen getroffen met de Landelijke Eenheid ten behoeve van het opmaken van bestuurlijke rapportages over vrouwen en kinderen.

Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit

We spreken van cybercrime als het gaat om criminaliteit waarbij Informatie- en Communicatie-technologie (ICT) zowel het middel als het doelwit is. Er is sprake van gedigitaliseerde criminaliteit als ICT een hulpmiddel is bij het plegen van een misdrijf. Dit kan in elke fase van het plegen van het misdrijf: bij de voorbereiding, de uitvoering of de afronding. Denk hierbij aan cyberstalking, oplichting bij aankopen op het internet of bedreiging via social media. Eigenlijk wordt tegenwoordig bijna bij alle traditionele misdrijven in meer of mindere mate gebruik gemaakt van ICT.

“Jongeren zijn vaak slachtoffer van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, maar ook vaak dader. In 2019 hebben we daarom de focus gelegd op de aanpak van jeugdcriminaliteit met een digitale component”.

Burgemeester Visser

4.1 Initiatieven vanuit de politie

Binnen de Eenheid Den Haag krijgt het onderwerp cybercrime steeds meer aandacht. In 2019 is vanuit de politie de eenheidsbrede beweging Cool Grey voortgezet. Dit initiatief is gericht op bewustwording, samenwerking en innovaties. Zo zijn er districtelijke themadagen georganiseerd en is er een eenheidsbrede themadag georganiseerd. Tevens is er in samenwerking met een externe partij een cyberescaperoom ontwikkeld, waarin OM- en politiecollega's op een laagdrempelige en leuke manier kennis kunnen maken met het thema cybercrime.

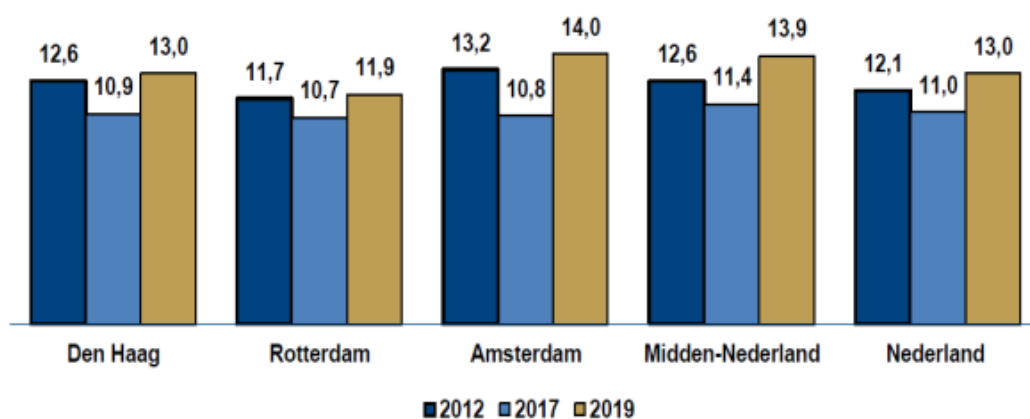
Ook is de politie gestart met de werving voor een regionaal cyberteam. Het cyberteam voor de Eenheid Den Haag is gestart in september 2019 en zal naar verwachting in 2020 volledig operationeel zijn. Het uitgangspunt van het cyberteam is dat de driehoek opsporing, expertise en intelligence in werking wordt gebracht. Cool Grey is geborgd binnen en zal worden voortgezet door het cyberteam. Andere prioriteiten binnen het team zijn de publiek-private samenwerking en de cyberbewustwording. De politie heeft in 2019 46 verdachten van cybercrime aangeleverd aan het OM, waarmee de doelstelling van 41, zoals vastgelegd in de Veiligheidsagenda, is behaald.

4.2 Slachtofferschap cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit

In de Veiligheidsmonitor wordt het slachtofferschap van inwoners van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit in kaart gebracht op basis van vier delicten (digitale identiteitsfraude, aan- en

verkoopfraude, cyberpesten en hacken). Deze vier delicten bieden deels inzicht in de ontwikkeling van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Er is sprake van een aanzienlijk *dark number* omdat diverse vormen van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit niet worden meegenomen in de veiligheidsmonitor zoals helpdeskfraude, ransomware, cybervandalisme of Distributed Denial of Service (DDoS) aanvallen.

➔ Aandeel inwoners dat slachtoffer is geworden van één of meer vormen van cybercrime

Het aandeel slachtoffers van cybercrime en gedigitaliseerde misdrijven is in de Eenheid Den Haag tussen 2012 (12,6%) en 2019 (13%) op hetzelfde niveau gebleven. Wel stijgt het aantal slachtoffers significant ten opzichte van 2017. Soortgelijke ontwikkelingen worden aangetroffen in de drie andere grootstedelijke eenheden en in Nederland als geheel.

De politie heeft in 2019 verder geïnvesteerd in het opbouwen van een informatiepositie voor cybercrime. Hierdoor is het zicht op de aard en omvang van meldingen en aangiften van burgers en bedrijven van cybercrime verder verbeterd. Zo is in 2019 vooral melding en aangifte gedaan van cybercrime in de sfeer van fraude en oplichting. Voorbeelden hiervan zijn phishing van bankgegevens, misbruik van accounts voor het doen van bestellingen (account take over's) en helpdeskfraude (Tech Support Scam). Tevens is een (landelijk bruikbare) analyse gemaakt in het kader van de aanpak van misbruik van accounts voor bestellingen en is een verdachtenbeeld cybercrime opgesteld.

4.3 Integrale samenwerking

In 2019 is een nieuwe bestuurlijke portefeuillehouder voor cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit aangewezen, namelijk de burgemeester van Katwijk, Cornelis Visser. Vanuit het RSIV is er voor

gekozen om in 2019 binnen het thema cybercrime de focus te leggen op jeugdcriminaliteit met een digitale component. In juni 2019 is een werksessie georganiseerd met deelnemers vanuit o.a. gemeente Katwijk, politie, OM, HALT en het Electronic Commerce Platform (ECP) voor de informatiesamenleving en de wetenschap. Hieruit is een aantal acties voortgekomen. Zo zal er in 2020 een bestuurlijke conferentie cyber worden georganiseerd voor burgemeesters en wethouders Jeugd/onderwijs.

Daarnaast heeft de politie in 2019 een overzicht gemaakt van diverse interventies om jongeren te weerhouden van het plegen van criminaliteit met een digitale component en om slachtofferschap onder jongeren zoveel mogelijk te voorkomen. In 2020 zal dit aanbod aan interventies onder de aandacht worden gebracht bij de gemeenten in de eenheid door middel van netwerkbijeenkomsten.

Vanuit het PVO, ondergebracht bij het RSIV, zijn in 2019 zes cybertrainingen georganiseerd t.b.v. het Midden- en Kleinbedrijf (MKB), in Krimpenerwaard, Waddinxveen, het Westland, Zoetermeer en Den Haag. Tevens is bijgedragen aan 'Den Haag Onderneemt!' en is de cyberbewustwording vergroot middels presentaties op MKB-bijeenkomsten en scholen.

4.4 Shitzooi

Het jongerenproject 'Shitzooi', geïnitieerd door de politie Katwijk, heeft in 2019 de Hein Roethofprijs gewonnen. Deze prijs wordt elke twee jaar door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) uitgereikt aan een organisatie of samenwerkingsverband dat op een verfrissende manier de sociale veiligheid verbetert. Het doel van het project Shitzooi is dat minder jongeren tussen 12 en 15 jaar slachtoffer worden van sexting. Dat gebeurt door een combinatie van voorlichtingen op scholen en een interactieve game. Shitzooi is een project van politie-eenheid Den Haag, welzijnsorganisatie Welzijnswijk, HALT, Sociaal-TV en het Andreas College Katwijk. Vanaf begin 2020 is dit project ook landelijk beschikbaar.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel geweld. Het kan de vorm aannemen van (ex)partnergeweld, kindermishandeling, verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders, psychische verwaarlozing, huwelijksdwang en achterlating, seksueel geweld en financiële uitbuiting.

“Iedereen zou zich veilig moeten voelen in zijn of haar eigen huis. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft daarom hoge prioriteit in de Eenheid Den Haag”.

Burgemeester Rodenburg

Het aantal opgelegde tijdelijke huisverboden is in onze eenheid licht toegenomen in 2019 (562) ten opzichte van 2018 (524). Daarnaast is het aantal misdrijven huiselijk geweld in 2019 (2.417) afgenomen ten opzichte van 2018 (2.580).

→ Tabel 7: Huiselijk geweld

Jaar	2016	2017	2018	2019
Misdrijven huiselijk geweld	3.327	2.820	2.580	2.417
Aantal opgemaakte RIHG's	601	592	606	612
Aantal opgelegde huisverboden	526	513	524	562
% opgemaakte RIHG's t.o.v. misdrijven	18%	21%	23%	25%
% opgemaakte huisverboden t.o.v. misdrijven	16%	18%	20%	23%

→ Tabel 8: Aantal misdrijven huiselijk geweld

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	1.567	1.372	1.209	1.135
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	447	366	334	348
District E: Westland - Delft	361	284	304	284
District F: Leiden - Bollenstreek	502	380	317	314
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	450	418	416	336
Totaal Eenheid Den Haag	3.327	2.820	2.580	2.417
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		- 15%	- 9%	- 6%

➔ Tabel 9: Afgehandelde verdachten huiselijk geweld

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	1.178	967	811	828
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	335	278	271	221
District E: Westland - Delft	267	202	198	169
District F: Leiden - Bollenstreek	344	288	184	241
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	366	307	290	223
Totaal Eenheid Den Haag	2.499	2.051	1.754	1.682
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		-18%	-14%	-4%

5.1 Veilig Thuis

Het aantal meldingen en adviesvragen bij Veilig Thuis Hollands Midden is in 2019 fors (27,5%) toegenomen ten opzichte van 2018. Veilig Thuis Hollands Midden ontving in 2019 in totaal 11.092 meldingen en adviesvragen. Deze toename is waarschijnlijk te verklaren vanuit de verbeterde meldcode met het bijbehorende afwegingskader. Hierdoor melden professionals altijd indien er sprake is van acute of structurele onveiligheid. Ook aanpassingen in de werkwijze bij de politie resulteerden waarschijnlijk in meer meldingen en adviesvragen. Zo zijn kwaliteitsfunctionarissen bij de politie aangesteld en is in 2019 een verbeteringslag geïmplementeerd die betrekking heeft op de meldformulieren. Tevens werken Veilig Thuis Hollands Midden en de politie sinds 2017 met de 'Veilig Thuis melding'. De politie kan sindsdien met één formulier zorgen over betrokkenen bij alle vormen van huiselijk geweld, kindermishandeling en overige zorgen over kinderen aan Veilig Thuis doorgeven.

Een vergelijkbare trend is waar te nemen bij Veilig Thuis Haaglanden. Ook hier is het totale aantal meldingen in 2019 (10.392) fors toegenomen ten opzichte van 2018 (8.429).

5.2 Wet tijdelijk huisverbod

In 2009 is de Wet tijdelijk Huisverbod in werking getreden. Deze wet geeft de burgemeester de bevoegdheid om bij een (vermoeden van) ernstig en onmiddellijk gevaar in het gezin, de veroorzaker van dit gevaar een tijdelijk huisverbod op te leggen voor tien dagen, met mogelijkheid van verlenging met achttien dagen.

De eerste jaren na de invoering van de wet is een stijgende tendens van het aantal huisverboden te zien, maar na 2014 zet zich in onder andere de gemeente Den Haag een daling in. Vanaf 2018 is er

wederom een stijgende tendens van het aantal huisverboden, waaronder in de gemeente Den Haag. Volgens het Verwey Jonker instituut is dit herstel waarschijnlijk te verklaren vanuit de vorming van een eenheidsbrede poule van hulpofficieren van justitie, die specifiek zijn belast met het opleggen van huisverboden. Hierdoor wordt de beschikbare kennis meer gebundeld en wordt de samenwerking met de hulpverlening versterkt. Ook de bestuurlijke aandacht voor het onderwerp huiselijk geweld resulteert waarschijnlijk in meer huisverboden. Tevens wordt in het onderzoek van Verwey Jonker geconcludeerd dat het belangrijk is te blijven investeren in de poule van hulpofficieren en in de samenwerking met hulpverleningspartners en het zorgaanbod. Daarnaast is het van waarde om te komen tot een goede verbinding tussen de strafrechtelijke aanpak huiselijk geweld en de inzet van het huisverbod.

5.3 Pilot 'Vroegtijdige afstemming bij Huiselijk Geweld en Kindermishandeling'

In 2019 hebben het OM, politie, reclassering, de RvdK, Veilig Thuis en het Crisis Interventieteam (CIT) in een pilot binnen het arrondissementsparket Den Haag vroegtijdig afgestemd over huiselijk geweld zaken. Het doel van de pilot was om te onderzoeken of er selectiviteit aan te brengen is in de meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld bij CIT en/of Veilig Thuis of het type zaken dat binnenkomt op de ZSM-locatie¹. Ook is bekeken of vroegtijdige afstemming over onderzoek en/of interventies toegevoegde waarde heeft en wat die toegevoegde waarde dan precies is.

Vroegtijdige afstemming is gericht op het gezamenlijk taxeren van het veiligheidsrisico, het maken van afspraken over wie welke acties uitvoert ten aanzien van onderzoek naar de feiten en/of ten behoeve van directe of structurele veiligheid en op welk moment of in welke situatie afstemming opnieuw gewenst is.

De rapportage van bevindingen is door de projectleider van de pilot aangeboden aan de programmaleiding Straf met Zorg van het OM. Deze neemt de bevindingen mee in de landelijke

¹ ZSM staat voor Zorgvuldig, Snel en op Maat. Op een ZSM-locatie werken het OM, de politie, RvdK, de reclassering en Slachtofferschap Nederland met elkaar samen aan veelvoorkomende criminaliteit, zoals (winkel)diefstal en –vernietiging. Ook zaken m.b.t. huiselijk geweld kunnen hier worden opgepakt. De aanwezigheid van al deze ketenpartners op één locatie bevordert de onderlinge informatie-uitwisseling en samenwerking.

verbeterpunten. De bevindingen van de pilot zijn uiteraard ook besproken met de managers van de betrokken organisaties in gemeente Den Haag. Zij hebben afgesproken om gezamenlijk op te blijven trekken in opvolging van de bevindingen.

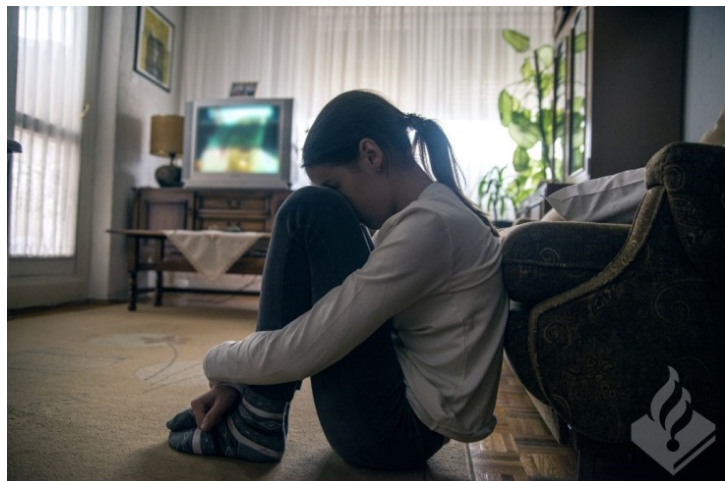
5.4 'Geweld hoort nergens thuis'

In 2019 is gestart met de uitvoering van het nationale meerjarenprogramma 'Geweld hoort nergens thuis'. Het doel van dit nationale programma is om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan te beperken en de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken. Het programma initieert, verbindt en coördineert landelijke, regionale en lokale initiatieven. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor 28 regionale projectleiders.

Ook in onze eenheid zijn twee regionale projectleiders aangewezen, waarvan één in regio Hollands Midden en één in regio Haaglanden. In regio Hollands Midden is begin 2019 de regiovisie Aanpak en bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling vastgesteld. De ambities uit de regiovisie zijn opgenomen in een uitvoeringsplan en uitgezet in een routekaart. Bepaalde onderwerpen, zoals 'complexe scheidingen', krijgen een nadere uitwerking in een handreiking voor gemeenten. Ook in regio Haaglanden is in samenwerking met ketenpartners en gemeenten een intensief traject doorlopen om te komen tot een regiovisie. In deze visie zijn zes ontwikkelopgaven benoemd met concrete resultaten. De ontwikkelopgaven zijn verwerkt in een uitvoeringsprogramma.

5.5 Kindermishandeling

Met betrekking tot kindermishandeling is in 2019 gestart met de implementatie van de nieuwe landelijke werkwijze binnen de Eenheid Den Haag. Vernieuwend aan deze aanpak is binnen de politie de rol van de districtsrecherche als thema verantwoordelijke en onder meer het

gezamenlijk optrekken van partners in het feitenonderzoek. Deze integrale aanpak van kindermishandeling heeft ertoe geleid dat de politie, het OM en Veilig Thuis werkafspraken aan het maken zijn ter verbetering van de samenwerking en daarmee de aanpak van kindermishandeling. Tevens zijn binnen de politie contactfunctionarissen benoemd voor het thema kindermishandeling.

Daarnaast hebben in 2019 bij de politie diverse trainingen voor recherchepsychologen en contactfunctionarissen plaatsgevonden ter bevordering van de deskundigheid in de aanpak van complexe kindermishandelingszaken. Diverse trainingen ter verbetering van de deskundigheid lopen tot 2021 door, ook mogelijk trainingen gezamenlijk met Veilig Thuis.

High Impact Crimes

Onder High Impact Crimes (HIC) verstaan we woninginbraken, straatroven en overvallen. Er is in elk geval sprake van een specifieke aanpak op HIC als het slachtoffer risico hoger is dan het regionale gemiddelde of als sprake is van concentraties in een bepaald gebied (hotspots), bepaalde (faciliterende) personen en groepen, specifieke sleutellocaties, bepaalde tijden, bepaalde groepen slachtoffers, soorten buit en vitale werkwijzen.

“De gezamenlijke, probleemgerichte en informatiegestuurde aanpak heeft zijn vruchten afgeworpen. Het inbraakrisico in de Eenheid Den Haag is gedaald. Met behulp van de verdiepende analyse straatroven en overvallen zijn we voornemens een vergelijkbare aanpak in 2020 te ontwikkelen”.

Burgemeester Van der Kamp

Het aantal straatroven is in 2019 gestegen ten opzichte van 2018 met 27 straatroven (8%). Ook het aantal overvallen is in 2019 gestegen ten opzichte van 2018 (12%). Het aantal woninginbraken nam daarentegen in de Eenheid Den Haag met 6% af.

→ Tabel 10: Straatroof

Jaar	Misdrijven				Ophelderingsratio		
	2016	2017	2018	2019	2018	2019	Doel
District A, B en C: Den Haag	240	252	215	200	34,4	25,5	30,0
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	69	45	33	69	18,2	30,4	30,0
District E: Westland - Delft	58	42	27	32	22,2	25,0	30,0
District F: Leiden - Bollenstreek	36	27	30	21	16,7	38,1	30,0
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	25	23	21	29	19,0	62,1	30,0
Totaal Eenheid Den Haag	428	389	326	351	29,1	30,2	30,0
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor			- 9%	- 16%		+ 8%	

→ Tabel 11: Afgehandelde verdachten

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	120	83	107	87
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	63	34	6	45
District E: Westland - Delft	15	15	8	14
District F: Leiden - Bollenstreek	27	27	11	13
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	12	9	4	37
Totaal Eenheid Den Haag	237	168	136	196
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor			- 29%	- 19%

→ Tabel 12: Overvallen

Jaar	Misdrijven				Ophelderingsratio		
	2016	2017	2018	2019	2018	2019	Doel
District A, B en C: Den Haag	44	41	47	52	51,1	38,5	50,0
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	17	14	6	17	100,0	35,3	50,0
District E: Westland - Delft	6	14	6	17	36,4	41,7	50,0
District F: Leiden - Bollenstreek	15	15	10	8	50,0	62,5	50,0
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	12	17	18	14	27,8	50,0	50,0
Totaal Eenheid Den Haag	94	101	92	103	47,8	41,7	50,0
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		+ 7%	- 9%	+ 12%		- 13%	

→ Tabel 13: Afgehandelde verdachten

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	79	47	45	25
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	29	12	5	16
District E: Westland - Delft	8	2	11	7
District F: Leiden - Bollenstreek	30	16	14	5
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	15	19	13	11
Totaal Eenheid Den Haag	161	96	88	64
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		- 40%	- 8%	- 27%

6.1 Straatroven en overvallen

In 2019 is een verdiepende analyse 'straatrovers en overvallen' uitgevoerd door de politie. Het doel van deze analyse was om te onderzoeken of er zowel voor de straatrovers als voor de overvallen in de Eenheid Den Haag hardnekkige probleemconcentraties zijn, op het gebied van daders, slachtoffers en locatie. Aan de hand hiervan is er gekeken of er aangrijpingspunten zijn voor nog meer focus in de integrale probleemgerichte aanpak.

Uit de analyse is gebleken dat op een aantal plaatsen in de Eenheid Den Haag een toename is van het aantal overvallen, zoals Den Haag-Zuid en Den Haag-Centrum. Daarnaast bleek uit de analyse dat supermarkten een populair doelwit voor overvallen zijn, met name avondwinkels en buurtsupers. Qua tijdstippen is te zien dat de meeste overvallen op deze supermarkten plaatsvinden tussen 18:00 en 24:00 uur.

Op basis van de analyse is een aantal aanbevelingen gedaan betreffende de aanpak van overvallen. Zo is het aan te raden meer voorlichting te geven en preventieve maatregelen te nemen in

avondwinkels en buurtsupermarkten in de hot spots. De aanbevelingen worden in 2020 nader uitgewerkt in overleg met de betrokken gemeenten.

De analyse resulteerde daarnaast in een aantal bevindingen betreffende straatroven in de Eenheid Den Haag. In 2019 bleken Zoetermeer en Zuiderpark actuele hot area's voor wat betreft straatroven in combinatie met mesgebruik. Het aantal straatroven waarbij een mes wordt gebruikt nam toe als gevolg van de gevoelde noodzaak door jongeren om uit zelfbescherming een mes bij zich te dragen. Daarnaast is een stijgende trend te zien in het aantal straatroven waarbij het contact via marktplaats of een advertentie op social media tot stand is gekomen. Mobiele telefoons zijn het belangrijkste doelwit. Een van de aanbevelingen is te investeren op het terugbrengen van mesbezit onder de jeugd. De aanbevelingen worden in 2020 nader uitgewerkt met de betrokken partners.

6.2 Woninginbraken

Op plekken in de eenheid waar sprake was van een hogere dan gemiddeld aantal woninginbraken is een specifieke aanpak vormgegeven. Een voorbeeld hiervan was in de Goudse wijk Goverwelle. Vanaf het voorjaar 2017 is door de politie, gemeente Gouda, woningbouwverenigingen en bewoners ingezet op de vermindering van het aantal woninginbraken in de wijk Goverwelle. In deze wijk was sprake van een concentratie van woninginbraken. Hier is daarom de zogenaamde hotspotanalyse uitgevoerd volgens de principes van de veiligheidsstrategie The Best of Three Worlds: een gezamenlijke, probleemgerichte en informatiegestuurde aanpak met actieve betrokkenheid van burgers en ondernemers. De ingezette maatregelen hebben tot een sterke daling van het aantal woninginbraken geleid. In Gouda nam het inbraakrisico af van 20 naar 8, terwijl het risico in de hele Eenheid Den Haag afnam van 8 naar 5. In Goverwelle nam het aantal woninginbraken zelfs af van 160 woninginbraken in 2016 naar 51 in 2019.

Verder hebben gemeenten, politie en woningcorporaties intensiever samengewerkt bij de aanpak van woningen met een hoog inbraakrisico, onder andere in de gemeente Den Haag. Tevens heeft de politie ingezet op omgevingsanalyses (gebiedsscans en algemene veiligheidsbeelden) en persoons- en groepsgerichte plannen van aanpak.

Ook hebben gemeenten in de Eenheid Den Haag zelf lokale bijeenkomsten georganiseerd, om burgers te informeren en inspireren over preventieve maatregelen omtrent woninginbraak. Bij zeventien van deze bijeenkomsten heeft het CCV een ondersteunende rol gespeeld.

→ Tabel 14: Woninginbraak

Jaar	Misdrijven					Ophelderingsratio		
	2016	2017	2018	2019	Doel	2018	2019	Doel
District A, B en C: Den Haag	2.271	1.670	1.449	1.425	≤2018	10,7	10,4	10,0
% pogingen	35,6%	32,4%	30,4%	29,5%				
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	860	707	555	555	≤2018	10,6	10,3	10,0
% pogingen	39,5%	31,7%	39,3%	29,9%				
District E: Westland – Delft	1.137	1.057	880	622	≤2018	8,6	9,5	10,0
% pogingen	32,7%	31,8%	34,0%	24,9%				
District F: Leiden – Bollenstreek	771	809	608	735	≤2018	12,3	8,3	10,0
% pogingen	28,9%	26,8%	27,6%	25,2%				
District G: Alphen aan den Rijn – Gouda	1.652	1.131	908	802	≤2018	7,8	7,0	10,0
% pogingen	41,9%	41,6%	40,2%	35,8%				
Totaal Eenheid Den Haag	6.691	5.374	4.400	4.139	≤2018	9,9	9,2	10,0
% pogingen	36,4%	33,3%	33,9%	29,3%				
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		- 20%	- 18%	- 6%			- 7%	

→ Tabel 15: Afgehandelde verdachten

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	308	221	194	182
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	97	74	72	50
District E: Westland - Delft	110	103	80	49
District F: Leiden - Bollenstreek	101	85	85	72
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	145	96	94	76
Totaal Eenheid Den Haag	761	579	525	429
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor			- 24%	- 9%

→ Tabel 16: Inbraakrisico

Inbraakrisico (diefstal / inbraak woning) per 1000 woningen

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	9	7	6	5
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	7	6	4	4
District E: Westland - Delft	9	8	7	5
District F: Leiden - Bollenstreek	4	5	3	4
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	10	7	5	5
Totaal Eenheid Den Haag	8	6	5	5

Overlast en criminaliteit door problematische jeugdgroepen / netwerken

Ook in 2019 is er specifieke aandacht geweest voor 40 geïnventariseerde problematische jeugdgroepen en –netwerken, waarvan 9 groepen met een hoog risico zijn geduid. Dit is een toename ten opzichte van 2018, waarin 32 problematische jeugdgroepen geïnventariseerd zijn en 9 groepen met een hoog risico zijn geduid. Het aantal jeugdoverlast incidenten is in de Eenheid Den Haag met 19% toegenomen ten opzichte van 2018. Ook het aantal gepleegde misdrijven door deze jeugdgroepen is met 13% toegenomen ten opzichte van 2018.

“Steeds vaker zien we jongeren, al dan niet in groepsverband, die steekwapens op zak hebben. Deze ontwikkeling baart mij zorgen. In de veiligheidshuizen worden plannen op maat gemaakt om te voorkomen dat jongeren verder afglijden richting gewelddadige criminaliteit”.

Burgemeester Tigelaar

→ Tabel 17: Jeugdoverlast Aantal incidenten

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	3.897	4.226	3.375	4.545
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	2.270	2.465	1.989	2.329
District E: Westland - Delft	1.940	1.992	1.563	1.761
District F: Leiden - Bollenstreek	3.060	3.500	2.530	2.736
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	2.950	2.926	2.325	2.640
Totaal Eenheid Den Haag	14.117	15.109	11.782	14.011
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		+ 7%	- 22%	+ 19%

→ Tabel 18: Jeugdgroepen Aantal misdrijven gepleegd in 2018 en 2019

Jaar	Aantal groepen	Aantal netwerken	Aantal gepleegde misdrijven	
			2018	2019
District A, B en C: Den Haag	13	2	186	169
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	7	-	189	206
District E: Westland - Delft	3	-	71	103
District F: Leiden - Bollenstreek	10	1	76	120
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	4	-	78	78
Totaal Eenheid Den Haag	37	3	600	676
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor				+ 13%

Naast de aanpak van problematische jeugdgroepen was de aanpak van ‘first offenders’ in 2019 een specifiek aandachtsgebied. Voor problematische jeugdgroepen is de integrale aanpak

doorontwikkeld en voor first offenders is de basis gelegd voor een meer kindvriendelijke bejegening en afhandeling, zoals een reprimande of haltverwijzing.

Naast de trend van jeugdnetwerken al dan niet in relatie tot georganiseerde criminaliteit, is ook duidelijk geworden dat jeugdigen zich meer bezig houden met drugsgerelateerd en/of online delictgedrag. Binnen het online delictgedrag is onder andere een toename te zien van sexting² en sextortion³ met een grote hoeveelheid aan slachtoffers. Opvallend is verder de toename van het bezit en gebruik van steekwapens onder jeugdigen met excessief geweld tot gevolg. In 2020 wordt hier nader onderzoek naar gedaan.

7.1 Integrale aanpak

In (Zorg- en) Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden werken ketenpartners, onder gemeentelijke regie, samen bij de aanpak van problematische jeugdgroepen. Nadat een problematische jeugdgroep in beeld is gebracht en geprioriteerd in de lokale driehoek, kan een verdiepende analyse plaatsvinden. In het geval van hoog-risicogroepen, waarbij er sprake is van het plegen van strafbare feiten en misdrijven, wordt op verzoek van de gemeente een casusoverleg georganiseerd op het (zorg- en) veiligheidshuis. Tijdens het casusoverleg wordt voor alle jongeren in dergelijke jeugdgroepen een plan van aanpak opgesteld met de bestuurlijke -, zorg- en justitiepartners van het (zorg- en) veiligheidshuis.

In 2019 zijn vier problematische jeugdgroepen besproken in Veiligheidshuis Haaglanden. In het kader van deze groepsaanpak is in 2019 voor 72 personen een plan van aanpak gemaakt. Ook in Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden zijn vier problematische jeugdgroepen besproken. Hier is voor 37 personen een plan van aanpak gemaakt. Deze aanpak heeft ertoe geleid dat jongeren de juiste zorg ontvangen.

Vanuit het RSIV is in 2019 gestart met de voorbereidingen voor een conferentie in april 2020 over de aanpak van jeugdgroepen. Deze conferentie is gericht op medewerkers van onder andere gemeenten, politie, OM, jeugd- en gezinsteams, sociaal wijkteam, JBW en RvdK.

Verder zijn vanuit de politie in 2019 interne districtelijke jeugdbijeenkomsten georganiseerd. Ook heeft in november 2019 een eenheidsbrede jeugdbijeenkomst plaatsgevonden. Deze richtte zich

² Sexting is het verzenden/ontvangen (texting) van seksueel getinte teksten, foto's of filmpjes.

³ Sextortion is afpersing met een seksueel getinte foto of video. De afperser wil geld of meer pikante foto's. Vaak zijn de foto's gestolen via social media, e-mails, door het overnemen van webcams of door apparatuur te stelen.

onder meer op de aanpak van sexting, drugscriminaliteit en cybercrime. Tevens is er meer duidelijkheid gekomen over het wel/niet opmaken van politiezorgmeldingen richting Veilig Thuis met betrekking tot jeugdoverlast.

Casus "Isaak"

Isaak is 25 jaar, behoort tot een crimineel netwerk en komt bij de politie in beeld door het handelen in verdovende middelen. Isaak woont met zijn moeder en tweelingbroertjes van 9 jaar. Zijn ouders zijn gescheiden en zijn 19-jarige broertje woont bij zijn vader. Vanuit het casusoverleg zijn er zorgen geuit over dit gehele gezin.

De tweeling dreigt op straat met messen en is geschorst van school vanwege problematisch gedrag. Het 19-jarige broertje is bekend bij justitie. Moeder is terminaal en er zijn verschillende huisverboden opgelegd. Er is een patroon zichtbaar van gedragsproblemen (bij alle kinderen). Moeder lijkt welwillend, maar onmachtig. Iedereen in dit gezin is bekend met agressie (zowel in de rol van dader als slachtoffer). Er is sprake van Licht Verstandelijke Beperking (LVB)-problematiek en ouders overzien de problemen niet. Voor de 9-jarige tweeling wordt passend onderwijs gezocht. Het reguliere onderwijs dat zij nu volgen sluit niet aan op het gedrag. Tot de zomer kunnen ze wel regulier onderwijs blijven volgen, echter is er dan ambulante begeleiding nodig. Voor deze begeleiding zijn wachtlijsten, wat betekent dat de jongens niet naar school kunnen. Via het netwerk van de partners is er echter een jongerenwerker gevonden die hen kan begeleiden en na school ook een dagbesteding kan bieden.

Vanuit het vrijwillige kader is voor dit systeem al veel inzet gepleegd. Inzet vanuit het gedwongen kader is noodzakelijk om problemen binnen het systeem aan te kunnen pakken. Besloten is de informatie die tijdens het overleg naar voren is gekomen te bundelen en een spoedaanvraag vanuit Veilig Thuis bij de jeugdbeschermingstafel te doen. Met als resultaat dat de Raad voor de Kinderbescherming een onderzoek gaat starten en jeugdbescherming vanuit William Schrikker Groep wordt ingezet.

Daarnaast is er een gezinscoach van zorginstelling Impegno betrokken en zullen broers worden begeleid door zorginstelling Middin.

Ondermijning

In 2019 zijn in totaal 114 integrale casussen door het RIEC behandeld in de Eenheid Den Haag. Deze casussen behandelden met name de thema's Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's), witwassen en financiële malversaties en georganiseerde hennepcultuur. Het aandeel van bestuurlijke en fiscale interventies is in 2019 licht toegenomen ten opzichte van 2018. Het aandeel van strafrechtelijke interventies is daarentegen afgenomen ten opzichte van 2018.

Deze integrale casussen worden in RIEC-verband besproken en kunnen worden ingebracht door gemeenten, OM, politie, Belastingdienst of overige partners.

“Het integrale zicht op ondermijning in onze regio is in het afgelopen jaar sterk verbeterd en we zien nu welke keuzes gemaakt moeten worden in de aanpak. We zien ook dat bestuurders het eigenaarschap echt oppakken en dat samenwerken met partners steeds beter lukt”.

Buraemeester Spruit

8.1 Integrale aanpak

Het RIEC Den Haag heeft het afgelopen jaar geïnvesteerd in een productielijn voor het opstellen van lokale ondermijningsbeelden en fenomeenonderzoeken. In onze eenheid zijn in 2019 zeven ondermijningsbeelden opgeleverd. In de zomer van 2020 zullen alle gemeenten in de Eenheid Den Haag zijn voorzien van een ondermijningsbeeld.

Daarnaast heeft het RIEC geïnvesteerd in het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid. De quickscan geeft zicht op bestuurlijke weerbaarheid van gemeenten op het thema ondermijning en geeft aanbevelingen voor verbetering en doorontwikkeling op vijf pijlers: (1) bewustwording en organisatieontwikkeling, (2) informatiepositie, (3) beleid en handhaving, (4) integriteit en veilige werkomgeving en (5) communicatie. In 2019 zijn in de Eenheid Den Haag acht quickscans afgerond. Naar aanleiding van de quickscan hebben gemeenten, in samenwerking met het RIEC, een actieplan opgesteld om de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit te versterken. Zo zijn concrete maatregelen genomen om de gemeentelijke aanpak te verstevigen en zijn diverse gemeenten bezig met het aanpassen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Onder het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid valt ook het trainen en opleiden van professionals in zowel de beleidsvorming als de uitvoering. De accountmanagers van het RIEC hebben in 2019 meer dan 30 trainingen gegeven aan medewerkers van onder andere gemeenten, politie en brandweer. Deze trainingen hadden een bereik van meer dan 700 medewerkers.

Vanuit het ondermijningsfonds worden twaalf projecten uitgevoerd (Versterkingsplan RIEC Den Haag 2019) door negen gemeenten in de Eenheid Den Haag. Deze projecten dragen bij aan meer veiligheid, meer gelijkheid onder ondernemers en meer bewustzijn van ondermijnende criminaliteit in de Eenheid Den Haag. De toenemende bewustwording bij ondernemers en gemeenten leidt ertoe dat meer signalen van ondermijnende criminaliteit worden opgevangen. Deze signalen worden behandeld bij ondermijningstafels of worden opgepakt door handhavende partners.

Het HEIT werkt samen met zijn partners bij de aanpak van misstanden in prostitutie en bij malafide bedrijvigheid. Het HEIT doet dit door middel van bestuurlijke integrale controles. In het HEIT werken gemeenten, politie, Belastingdienst, Douane, Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) samen. In 2019 heeft het HEIT 800 bestuurlijke controles uitgevoerd in de Eenheid Den Haag.

Door het netwerk van specialisten bestuurlijke aanpak/ondermijning is in november 2019 het Ondermijningsfestival in de Eenheid Den Haag georganiseerd. Dit festival had tot doel om meer bekendheid te geven aan ondermijning en de aanpak daarvan. Het festival was toegankelijk voor de politie en haar netwerkpartners. Door professionals zijn workshops gehouden, over onderwerpen als vechtsportgala's, HEIT en merkvervalsing. Verder was het mogelijk om een (nagemaakte) hennepkwekerij te bezoeken en werd de kennis van ondermijning getest met een heuse pub quiz. In 2020 wordt een vervolg gegeven aan het festival.

Verder heeft het PVO in 2019 drie ondermijningsavonden georganiseerd in de gemeenten Alphen aan den Rijn en Den Haag.

8.2 Drugscriminaliteit

De voornaamste markten in de drugsindustrie in de Eenheid Den Haag zijn hennep, cocaïne en synthetische drugs. In de afgelopen jaren is sprake van een toename van de productie van synthetische drugs. Ook zijn meerdere drugslabs voor crystal meth aangetroffen waarbij in onze

eenheid naar schatting 400 kilo in beslag werd genomen met een straatwaarde van ongeveer 80 miljoen euro.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft in 2019 incidentele middelen aan de Eenheid Den Haag beschikbaar gesteld voor de aanpak van drugsgerelateerde ondermijningsproblematiek. Vanuit het ondermijningsfonds werd zes miljoen beschikbaar gesteld voor de periode 2019-2021. Daarnaast werd een miljoen beschikbaar gesteld voor het afpakken van crimineel vermogen (“Afpakproject RIEC”). In het afpakproject worden verdachte transacties beoordeeld op afpakpotentieel, worden de uitgevoerde analyses gebruikt in lopende opsporingsonderzoeken, RIEC-casuïstiek en ondermijningsbeelden. Daarnaast is een integraal afpakteam (IMPACT) ingesteld, met als doelstelling om crimineel verkregen vermogen kort-cyclisch af te pakken.

Op grond van artikel 13b Opiumwet (ook wel de Wet Damocles genoemd) heeft de burgemeester de bevoegdheid tot het opleggen van een last onder bestuursdwang, indien in woningen of lokalen drugs worden verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig zijn. Deze last onder bestuursdwang kan het bevel van de burgemeester inhouden om de woning of het lokaal te sluiten. Per 1 januari 2019 is artikel 13b Opiumwet verruimd, waardoor de sluitingsbevoegdheid ook geldt in geval van strafbare voorbereidingshandelingen. Hierbij gaat het om het aanwezig zijn van voorwerpen of stoffen, die duidelijk bestemd zijn voor het telen / produceren van drugs, zoals bepaalde apparatuur, chemicaliën en versnijdingsmiddelen. Vanwege deze uitbreiding van de Opiumwet is in 2019 door het RSIV de bestaande handreiking bestuurlijke aanpak drugscriminaliteit geactualiseerd.

8.3 Malafide bedrijvigheid

Het HEIT voert bestuurlijke controles uit bij malafide bedrijven op basis van signalen van misstanden. In 2019 heeft het team 383 controles uitgevoerd. De samenstelling van het team varieert afhankelijk van de casus van twee tot acht verschillende organisaties. Het HEIT controleert onder andere bij shishalounges, cafés, restaurants, supermarkten en garages. Het team controleert onder meer op

onveraccijnsde shishatabak, illegale sigaretten, illegale medicijnen, arbeidsuitbuiting, uitkeringsfraude, boekhouding, overtreden vergunningsvoorwaarden en illegaal gokken.

Casus "shishalounge"

In de tweede helft van 2019 is een integrale bestuurlijke controle uitgevoerd door diverse HEIT-partners bij een shishalounge. Bij een eerdere controle waren hier al misstanden geconstateerd m.b.t. de hygiëne. Doortastend optreden heeft ertoe geleid dat 37 kilo onveraccijnsde shisha tabak is aangetroffen. Hiervoor wordt door de Douane een boete uitgeschreven en een naheffing opgemaakt. Daarnaast zijn er illegale medicijnen gevonden, waarvoor proces-verbaal is opgemaakt. Het HEIT zal in 2020 deze onderneming in de gaten blijven houden.

In het Organized Crime Field Lab (OCFL) werken deelnemers van verschillende organisaties gedurende tien maanden, onder begeleiding van onder andere Tilburg University en Harvard University, in integrale teams aan innovatieve aanpakken voor criminaliteitsproblemen die een ondermijnend effect op de samenleving, economie en bestuur hebben. Landelijk zijn in september 2019 vijf Field Labs gestart, waarvan het OCFL 'Nasmaak Eenheid Den Haag' er één van is. De deelnemers van dit Field Lab zijn afkomstig van gemeente Den Haag, OM, Belastingdienst en de politie. De focus van dit Field Lab ligt op de horecabranche in de gemeente Den Haag. Het Field Lab ontwikkelt een barrièremodel, zodat de horeca weerbaarder wordt tegen ondermijnende criminaliteit. Het veronderstelde gevolg is dat eerlijke en integere horeca gerealiseerd wordt. In 2020 worden de aanbevelingen van het Field Lab verwacht.

De Dienst Regionale Recherche (DRR) van de politie zoekt steeds vaker een integrale benadering bij het onderzoeken van casussen. Zo is in een witwas-casus informatie gedeeld met en opgehaald bij partners, zoals de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), ISZW en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hierdoor ontstond een completer beeld van de gepleegde misdrijven en de verbanden hiertussen. Met de betrokken partners is besloten om het criminele proces te verstoren en daarbij, in eerste instantie, niet te focussen op het strafrecht. Hiervoor bleek de IND de beste kaarten in handen te hebben door één van de verdachten definitief uit het ambt te heffen.

8.4 Mensenhandel

Ook in 2019 stond het thema mensenhandel hoog op de agenda. Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. De (beoogde) uitbuiting is de kern van mensenhandel. Het kan gaan om arbeidsuitbuiting, seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting of gedwongen orgaanverwijdering. In 2019 is een bestuurlijke portefeuillehouder voor mensenhandel aangewezen, namelijk de burgemeester van het Westland, Bouke Arends.

Het RIEC heeft in 2019 een fenomeenonderzoek naar arbeidsuitbuiting in de Eenheid Den Haag uitgevoerd. Dat leverde een beeld op van een aantal economische branches met een verhoogd risicoprofiel voor arbeidsuitbuiting, zoals land- en tuinbouw en niet-Westerse horeca. Het zicht op seksuele uitbuiting is de afgelopen jaren moeilijker geworden doordat persoonsgegevens van sekswerkers niet mogen worden geregistreerd.

Het HEIT voert met zijn partners bestuurlijke controles uit bij de prostitutie. Hieronder valt de legale (vergunde) branche, de illegale (niet-vergunde) thuisprostitutie en escort. In 2019 heeft het team 417 controles in onze eenheid uitgevoerd. Dagelijks zijn toezichthouders aanwezig in de vergunde prostitutiestraten om met sekswerkers en exploitanten te praten, om signalen van misstanden op te vangen (zoals seksuele uitbuiting) en om vergunningen te controleren.

Casus "vergunde seksinrichting"

Het HEIT heeft in 2019 een bestuurlijke controle uitgevoerd bij een vergunde seksinrichting. Tijdens deze controle spraken de medewerkers van het team met de sekswerkers en zijn er signalen van uitbuiting geconstateerd. Naar aanleiding van de verklaring van de sekswerker en het onderzoek van de recherche van de politie heeft de betreffende gemeente bestuursrechtelijk maatregelen getroffen richting de exploitant van de seksinrichting.

8.5 Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's)

De aanpak van OMG's is een geprioriteerd thema binnen de Eenheid Den Haag. Daarom is in 2019 een bestuurlijk portefeuillehouder voor OMG's aangewezen, namelijk de burgemeester van het Westland, Bouke Arends.

"De jarenlange focus op OMG's werpt z'n vruchten af. De aanpak van clubhuizen blijkt effectief en er zijn in de regio geen vergunde OMG-evenementen meer aangevraagd door verboden OMG's"

Burgemeester Arends

In november 2018 vond onder coördinatie van het parket Den Haag een grote landelijke actie plaats gericht op Caloh Wagoh Main Triad MC, die wordt gezien als een criminele organisatie die stelselmatig misdrijven pleegt. In 2019 is deze integrale aanpak voortgezet en succesvol gebleken. Het aantal OMG-casuïstiek neemt af. Daarentegen blijkt dat zich nieuwe organisatievormen en samenwerkingsverbanden voordoen waarbij (leden van) OMG's zijn betrokken, zoals samenwerking met overlastgevend en criminele jeugdgroepen.

Bij de aanpak van OMG's werken gemeenten, Belastingdienst, OM, politie, Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), UWV en de Koninklijke Marechaussee (KMar) in RIEC-verband nauw samen. Op basis van de integrale en multidisciplinaire aanpak zijn in 2019 stopgesprekken gevoerd met verhuurders / exploitanten om clubhuisactiviteiten te beëindigen. Daarnaast zijn in de Eenheid Den Haag geen vergunde OMG-evenementen aangevraagd door verboden OMG's.

Het RSIV heeft in 2019 een overzicht gemaakt van de verschillende mogelijkheden waarop handhavend opgetreden kan worden tegen publieke aanwezigheid van uiterlijke kenmerken van een verboden OMG. In principe wordt gebruik gemaakt van artikel 173 lid 3 Gemeentewet om het colorverbod te handhaven, in afwachting van landelijke jurisprudentie over een colorverbod in de APV. Verder bestaan er meerdere mogelijkheden voor het lokaal bestuur om op te treden tegen OMG's in het algemeen. Het RIEC kan gemeenten bijstaan met advies.

Zorg en Veiligheid

Het aantal incidenten met mensen met verward gedrag in de eenheid is in 2019 licht (3%) toegenomen ten opzichte van 2018. De politie is nog steeds veel tijd en capaciteit kwijt aan de afhandeling van deze meldingen.

→ Tabel 19: Overlast personen met verward gedrag Aantal incidenten

Jaar	2016	2017	2018	2019
District A, B en C: Den Haag	3.214	4.636	4.709	4.732
District D: Zoetermeer - Leidschendam-Voorburg	583	849	1.062	1.270
District E: Westland - Delft	1.026	1.622	1.497	1.572
District F: Leiden - Bollenstreek	1.588	2.076	2.260	2.291
District G: Alphen aan den Rijn - Gouda	1.225	1.597	1.736	1.755
Totaal Eenheid Den Haag	7.663	10.780	11.264	11.620
Ontwikkeling t.o.v. het jaar ervoor		+ 41%	+ 5%	+ 3%

In onze eenheid zijn drie opvanglocaties bij de GGZ, waar de politie 24/7 mensen met acuut verward gedrag naar toe kan brengen om te onderzoeken of dit gedrag voorkomt uit een psychische stoornis. Dit zijn de Opvang Verwarde Personen (OVP) DWO (Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp, Midden-Delfland) (GGZ Delfland), de OVP Den Haag (GGZ Parnassia) en de Psychiatrische Eerste Hulp (PEH) Leiden (GGZ Rivierduinen). Gezamenlijk ontvangen deze locaties ongeveer 8 patiënten per etmaal.

De OVP DWO is ondergebracht bij GGZ Delfland in Delft. Alle verwarde personen, die niet verdacht worden van een strafbaar feit, worden door de politie naar de OVP gebracht. Daar vindt triage plaats en worden betrokkenen opgenomen, behandeld of toegeleid naar ander zorgaanbod. Verdachte verwarde personen worden door de politie naar het politiebureau / de OVP Den Haag gebracht. Wanneer de bedden in Delft bezet zijn, wordt in eerste instantie uitgeweken naar GGZ Delfland in Schiedam en in tweede instantie naar de OVP Den Haag.

De PEH bij GGZ Rivierduinen in Leiden is een patiëntvriendelijke locatie waar vier verblijfruimtes gesitueerd zijn, waarvan twee extra beveiligde ruimtes. Voor crisisbeoordeling verder weg van Leiden is in het Groene Hart Ziekenhuis een locatie voor beoordeling en opvang, indien een beoordeling thuis of op een andere locatie niet mogelijk is en zolang er geen grote veiligheidsrisico's zijn. Het realiseren van de PEH en de tweede beoordelingslocatie als uitvalsbasis voor de crisisdienst buiten

kantooruren in het Groene Hart Ziekenhuis heeft geresulteerd in positieve effecten. Mensen met verward gedrag hoeven niet meer in een politiecel te wachten op een beoordeling door de GGZ. Zij kunnen zo nodig al snel worden behandeld of worden doorverwezen naar passende zorg en ondersteuning. Ook zijn de wachttijden sterk afgenomen.

9.1 Pilots regio Hollands Midden en Haaglanden

In de afgelopen drie jaren is een aantal integrale pilots gestart om de negen bouwstenen nader uit te werken. Deze bouwstenen geven aan wat minimaal nodig is voor een sluitende aanpak, vanuit het perspectief van mensen met verward gedrag zelf én de samenleving. De bouwstenen hangen onderling samen en sluiten aan bij verschillende fases, die er (kunnen) zijn wanneer iemand verward gedrag vertoont. Deze bouwstenen zijn: (1) inbreng mensen met verward gedrag en omgeving, (2) preventie en levensstructuur, (3) vroegtijdige signalering, (4) melding, (5) beoordeling en risicotaxatie, (6) toeleiding, (7) passend vervoer, (8) passende ondersteuning, zorg en straf en (9) informatievoorziening.

De regio Haaglanden zet in op een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. Hierbij werken gemeenten, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Haaglanden, GGZ Delfland, Parnassia en Rivierduinen, politie en Haaglandse dokters (Hadoks), de ondersteuningsorganisatie voor huisartsen in de regio Haaglanden, samen. Onderdeel van de sluitende aanpak is de pilot 'Triage en passend vervoer bij acute meldingen over personen met verward gedrag'. Het uitgangspunt van deze pilot is het organiseren van zorg op maat. Tot juli 2019 vond de pilot met de Mobiele Interventie en Preventie Unit (MIPU) plaats, die erop was gericht om een persoon met verward gedrag zo veel mogelijk in de eigen omgeving adequate zorg te bieden. Op basis van de resultaten en constatering van deze pilot hebben de samenwerkingspartners in 2019 gewerkt aan een nieuwe opzet. In lijn met de succesvolle vervoersvermijdende resultaten, wil regio Haaglanden zich de komende periode inzetten op het verder vormgeven van de psychosociale triagefunctie op de geneeskundige meldkamer en de organisatie van het passend vervoer zonder over een speciaal voertuig te beschikken.

De regio Hollands Midden heeft een vergelijkbare pilot ontwikkeld met de Quick Responder (QR): het concept voor passend en prikkelarm vervoer voor mensen met verward gedrag in de regio Hollands Midden van en naar de PEH in Leiden. Het doel van de QR is om snel en accuraat, op de locatie waar cliënt zich bevindt, een inschatting te maken welke zorg of ondersteuning de cliënt nodig heeft en de cliënt indien nodig te vervoeren naar de PEH in Leiden (of elders). Op de wagen zit een chauffeur met

expertise op het gebied van psychiatrie. De QR komt na afstemming met de PEH meldkamer en na oproep van de politie ter plaatse en is beschikbaar van 15:00 tot 23:00 uur. De pilot wordt gefinancierd door projectgelden vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In 2019 heeft de regio Hollands Midden het projectleiderschap en verantwoordelijkheid voor de vervoerspiet overgedragen aan GGZ Rivierduinen. Deze organisatie wil zich de komende periode inzetten om het nut en de noodzaak van de QR voor de politie verder vorm te geven.

In de regio Hollands Midden verloopt de route van acute meldingen via de politie, ambulance en PEH. Normaal gesproken komen meldingen van verward gedrag die niet-acuut zijn binnen via het Meldpunt Zorg & Overlast, bereikbaar binnen kantoortijden. Bereikbaarheid buiten kantoortijden is in de regio Hollands Midden voorbehouden aan crisissituaties. Het doel van het project 'Verbeterde Meldfunctie Niet-Acute Zorg voor Mensen met Verward Gedrag' was het experimenteren met een verruimde bereikbaarheid van het Meldpunt Zorg & Overlast. Het voorlopige eindresultaat is een rapportage aan gemeenten in de regio Hollands Midden over de wijze van inrichting van een meldfunctie niet-acute zorg. De analyse van resultaten zal begin 2020 plaatsvinden. De verantwoording aan Zorg Onderzoek Nederland / Medische Wetenschappen (ZonMW) en de eindrapportage aan gemeenten wordt in maart 2020 verwacht.

9.2 (Zorg- en) Veiligheidshuizen Hollands Midden en Haaglanden

Halverwege 2018 is Veiligheidshuis Haaglanden gestart met de pilot 'Intensieve aanpak Risicovol en Verward gedrag'. Sindsdien worden op het veiligheidshuis personen met verward gedrag, die een risico vormen voor zichzelf en/of hun omgeving en in aanraking (dreigen te) komen met politie en/of justitie, structureel besproken en gemonitord. Het plan van aanpak en de ketensamenwerking wordt aangejaagd door een vaste casuscoördinator. Het doel van de aanpak is om deze personen toe te leiden naar passende zorg, te begrenzen en crisissituaties te voorkomen. In het kader van de pilot heeft het veiligheidshuis zijn netwerk met ketenpartners versterkt, kennisbijeenkomsten georganiseerd/bijgewoond en is er een psychiaterpoule gerealiseerd die voor expertise geraadpleegd kan worden. De pilot is bedoeld voor de hele regio Haaglanden en wordt co-gefinancierd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

In de regio Hollands Midden werken het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden, gemeenten, zorgverzekeraars, politie, cliëntvertegenwoordigers, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties in het programma 'Zorg en ondersteuning voor mensen met verward gedrag in Hollands Midden'. Het doel van het programma is om een passende aanpak voor mensen met verward gedrag

te ontwikkelen in de regio. Het programma is vergelijkbaar met de pilot in regio Haaglanden. Het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden heeft in 2018 en 2019 een actiegericht onderzoek uitgevoerd om het werkproces rondom het programma verder te verbeteren. Dit onderzoek had tot doel om de hierbij betrokken professionals te laten leren van door hen zelf bedachte en ingezette maatwerkoplossingen. Dit proces van leren en evalueren is ingebed als onderdeel in het werkproces. Zo worden er standaard casusevaluaties ingepland waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen knelpunten, succesfactoren, oplossingsrichtingen en op welk niveau acties belegd dienen te worden. Daarnaast is een tweedaagse training justitiële zorg ontwikkeld met een forensische handreiking voor professionals.

De burgemeesters en wethouders zorg van Hollands Midden hebben in 2019 besloten een Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden in te richten. Dit (zorg-) en veiligheidshuis wordt gevormd door het samengaan van de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis van de GGD en het Veiligheidshuis Hollands Midden. Het Zorg- en Veiligheidshuis opereert onder de vlag van de Regionale Dienst Openbare Gezondheid (RDOG) van Hollands Midden.

9.3 Wet verplichte ggz (Wvggz)

In de regio Haaglanden zijn het veiligheidshuis en het RSIV samen opgetrokken om de thema's zorg en veiligheid beter met elkaar te verbinden. De implementatie van de nieuwe Wvggz fungeerde hierbij als katalysator. De regiogemeenten zijn actief gefaciliteerd bij het delen van kennis en informatie over de wet en afstemming tussen de gemeenten is waar nodig/mogelijk gestimuleerd.

Daarnaast zijn er twee regionale bestuurlijke thematafels Zorg en Veiligheid georganiseerd, waarbij zowel de burgemeesters als de wethouders Zorg aanwezig waren. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een inventarisatie gemaakt van de bestaande structuur en overlegvormen op het gebied van zorg en veiligheid (netwerkaart) en een advies opgesteld over welke vorm van regionaal overleg in het kader van de Wvggz het beste bij de regio past. Dit heeft geresulteerd in de inrichting van vierjaarlijks bestuurlijk overleg zorg en veiligheid. Hier zal in 2020 niet alleen gesproken worden over de uitvoering en het aanbod van de verplichte zorg en eventuele knelpunten. Daarnaast zullen ook andere onderwerpen binnen het thema zorg en veiligheid worden geagendeerd, mits deze rijp zijn voor bestuurlijke bespreking. Hierbij kan worden gedacht aan de aanpak van personen met risicovol en verward gedrag, huiselijk geweld, mensenhandel en re-integratie van (ex)gedetineerden.

In het project voor de ontwikkeling van en besluitvorming over het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden is de voorbereiding op de Wvvgz meegenomen. Onder de Wvvgz zijn gemeenten verantwoordelijk voor het inrichten van een meldpunt, waarbij personen die zich zorgen maken over een ander, vanwege een mogelijke psychische stoornis, dit kunnen melden bij de gemeente. In Hollands Midden hebben de gemeenten de meldfunctie, het uitvoeren van verkennend onderzoek en het horen van cliënten belegd bij het Meldpunt Zorg en Overlast ((in 2020 van de GGD en in 2021 van het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden).

9.4 Wet aanpak woonoverlast

De Wet aanpak woonoverlast is op 1 juli 2017 in werking getreden. Door deze wet hebben burgemeesters de mogelijkheid gekregen om specifieke gedragsaanwijzingen te geven aan overlastgevers. Op grond van de aanwijzing moet de overlastgever bepaalde handelingen doen of juist nalaten op straffe van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom (boete). Gemeenten hebben hierdoor meer mogelijkheden gekregen om woonoverlast aan te pakken. Ook binnen onze eenheid heeft een aantal casussen gespeeld. De getroffen maatregelen binnen deze casussen variëren van een officiële waarschuwingsbrief tot een gedragsaanwijzing. In 2020 wordt er een tussentijdse evaluatie Wet aanpak woonoverlast uitgevoerd door bureau Regioplan. Deze zal op landelijk niveau navraag doen naar welke gemeenten de wet hebben ingevoerd, hoeveel casussen er zijn en wat de ervaringen tot nu toe zijn.

Daarnaast heeft het CCV in 2019 vier landelijke bijeenkomsten georganiseerd omtrent de Wet aanpak woonoverlast. Bij deze bijeenkomsten zijn vijftien tot twintig gemeenten aangesloten, waaronder de gemeente Den Haag. De gemeenten konden binnen deze bijeenkomsten hun kennis en ervaringen met elkaar uitwisselen.

Bijlage 1: Afkortingenlijst

<i>Afkorting</i>	<i>Uitleg</i>
<i>APV</i>	Algemene Plaatselijke Verordening
<i>CCV</i>	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
<i>CIT</i>	Crisis Interventieteam
<i>CTER</i>	(Contra-)terrorisme, Extremisme en Radicalisering
<i>DWO</i>	Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp, Midden-Delfland
<i>DDoS</i>	Distributed Denial of Service
<i>DRR</i>	Dienst Regionale Recherche
<i>ECP</i>	Electronic Commerce Platform
<i>FIOD</i>	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
<i>GGP</i>	Gebiedsgebonden Politie
<i>GGD</i>	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
<i>GGZ</i>	Geestelijke Gezondheidszorg
<i>HEIT</i>	Haags Economisch Interventie Team
<i>Hadoks</i>	Haaglandse dokters
<i>HIC</i>	High Impact Crimes
<i>IND</i>	Immigratie- en Naturalisatiedienst
<i>ISZW</i>	Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
<i>ICT</i>	Informatie- en Communicatietechnologie
<i>JBW</i>	Jeugdbescherming West
<i>LVB</i>	Licht Verstandelijke Beperking
<i>KMar</i>	Koninklijke Marechaussee
<i>MKB</i>	Midden- en Kleinbedrijf
<i>MIPU</i>	Mobiele Interventie en Preventie Unit
<i>NCTV</i>	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

<i>OM</i>	Openbaar Ministerie
<i>OVP</i>	Opvang Verwarde Personen
<i>OCFL</i>	Organized Crime Field Lab
<i>OMG's</i>	Outlaw Motorcycle Gangs
<i>PVO</i>	Platform Veilig Ondernemen
<i>PEH</i>	Psychiatrische Eerste Hulp
<i>QR</i>	Quick Responder
<i>RvdK</i>	Raad voor de Kinderbescherming
<i>RN</i>	Reclassering Nederland
<i>RBO</i>	Regionaal Bestuurlijk Overleg
<i>RIEC</i>	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
<i>RSIV</i>	Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid
<i>RDOG</i>	Regionale Dienst Openbare Gezondheid
<i>TGB</i>	Terrorisme Gevolg Bestrijding
<i>UWV</i>	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
<i>VNG</i>	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
<i>Wvvgz</i>	Wet verplichte GGZ
<i>ZonMW</i>	Zorg Onderzoek Nederland / Medische Wetenschappen